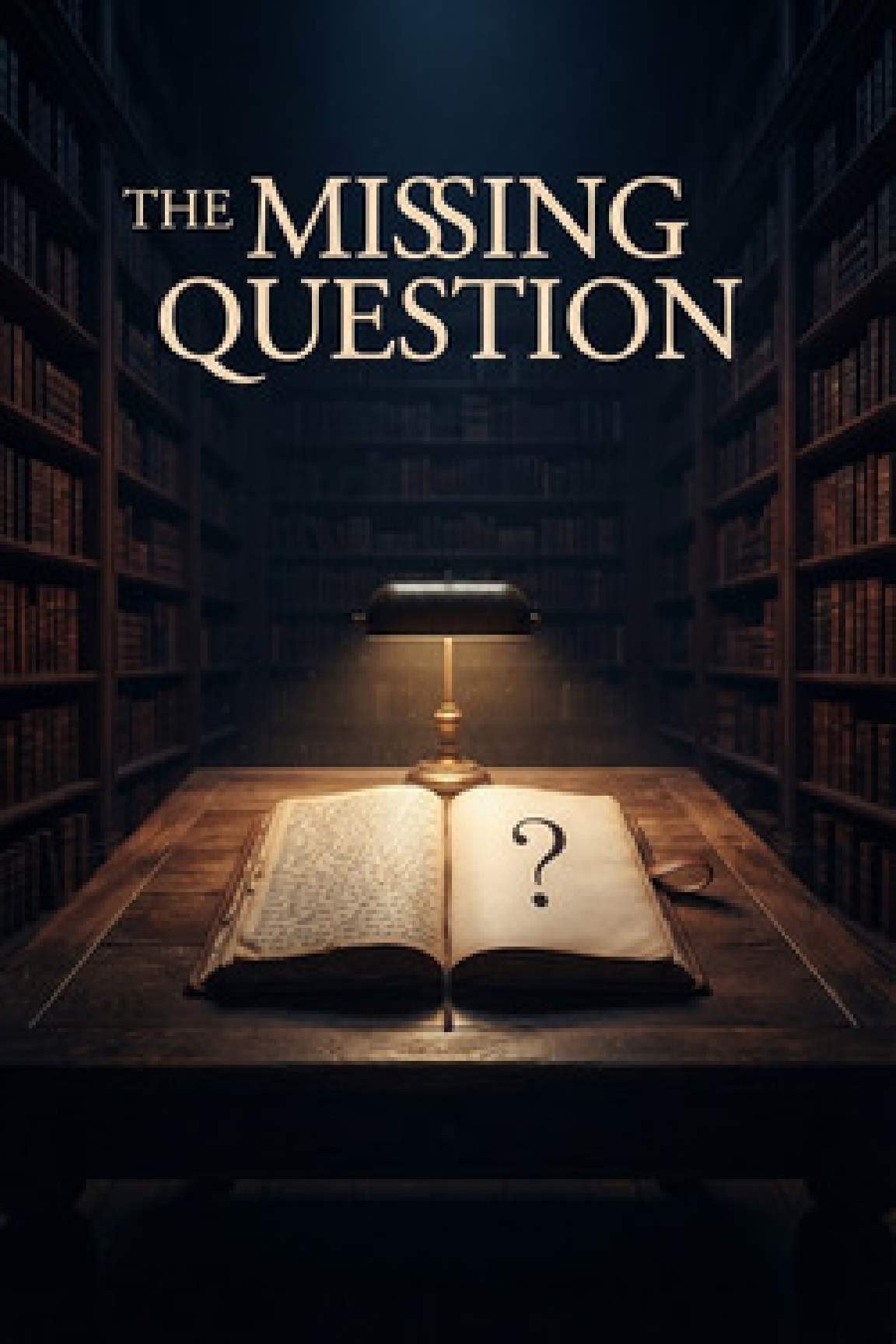

THE MISSING QUESTION
?

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΑΤΩΦΛΙ 6

Η ερώτηση που λείπει

Για μεγάλο μέρος της ζωής μου κυνηγούσα απαντήσεις.

Όπως κάνουν σχεδόν όλοι.

Ήθελα να ξέρω ποια ήταν η σωστή απόφαση.

Ποιος ήταν ο καλύτερος δρόμος.

Ποιο ήταν το νόημα αυτού που ζούσα.

Ήθελα καθαρότητα.

Κατεύθυνση.

Επιβεβαίωση.

Πίστευα ότι η ωριμότητα συνίστατο στο να συσσωρεύεις απαντήσεις.

Όσο περνούσε ο χρόνος, τόσο περισσότερο θα έπρεπε να καταλαβαίνω πώς λειτουργούσαν τα πράγματα.

Όσο περισσότερη εμπειρία συσσώρευα, τόσο λιγότερες αμφιβολίες θα είχα.

Ήταν μια κομψή θεωρία.

Το πρόβλημα ήταν ότι η ζωή έμοιαζε να την αγνοεί εντελώς.

Τα χρόνια περνούσαν.

Η εμπειρία μεγάλωνε.

Οι ευθύνες αυξάνονταν.

Κι όμως οι ερωτήσεις δεν λιγόστευαν.

Απεναντίας.

Γίνονταν βαθύτερες.

Πιο σύνθετες.

Πιο δύσκολες.

Ήταν μια αποσταθεροποιητική ανακάλυψη.

Παιδί, φανταζόμουν τους ενήλικες σαν ανθρώπους που είχαν καταλάβει.

Ύστερα έγινα ενήλικας.

Και ανακάλυψα ότι πολλοί από εμάς είχαμε απλώς μάθει να ζούμε με την αβεβαιότητα.

Δεν είναι το ίδιο πράγμα.

Υπάρχει τεράστια διαφορά ανάμεσα στο να ξέρεις και στο να συνεχίζεις.

Πολλοί συνεχίζουν.

Λίγοι ξέρουν πραγματικά.

Θυμάμαι μια περίοδο που έψαχνα απαντήσεις παντού.

Στα βιβλία.

Στους οργανισμούς.

Στα ταξίδια.

Στους πιο έμπειρους ανθρώπους.

Στην πνευματικότητα.

Στη λογική.

Στους αριθμούς.

Πίστευα ότι υπήρχε, κάπου, μια εξήγηση ικανή να βάλει τα πάντα σε τάξη.

Μια φόρμουλα.

Ένα κλειδί.

Ένα σύστημα.

Κάθε φορά όμως που νόμιζα ότι το είχα βρει, μια νέα εμπειρία ερχόταν να το αμφισβητήσει.

Στην αρχή ήταν απογοητευτικό.

Ύστερα έγινε ενδιαφέρον.

Τελικά έγινε απελευθερωτικό.

Γιατί κατάλαβα κάτι.

Οι απαντήσεις έχουν σύντομη ζωή.

Οι σωστές ερωτήσεις έχουν μακρά ζωή.

Πολύ μακρά.

Κάποιες μας συνοδεύουν για δεκαετίες.

Ποιος είμαι;

Τι μετράει πραγματικά;

Τι σημαίνει ν' αγαπάς;

Για τι αξίζει να υποφέρεις;

Τι μένει όταν όλα αλλάζουν;

Δεν είναι ερωτήσεις για να λυθούν.

Είναι ερωτήσεις για να τις κατοικήσεις.

Η διαφορά είναι ουσιαστική.

Μια απάντηση κλείνει.

Μια ερώτηση ανοίγει.

Και η ζωή, στο κάτω κάτω, προτιμά τα ανοίγματα.

Κάθε φορά που περνούσα μια νέα εμπειρία, πρόσεχα ότι η αξία δεν βρισκόταν τόσο στο συμπέρασμα όπου κατέληγα.

Βρισκόταν στην ερώτηση που είχε γεννήσει.

Μια απώλεια γεννά μια ερώτηση.

Μια αγάπη γεννά μια ερώτηση.

Μια αρρώστια γεννά μια ερώτηση.

Μια νίκη γεννά μια ερώτηση.

Ακόμη και η επιτυχία γεννά μια ερώτηση.

Συχνά πολύ πιο δύσκολη από την αποτυχία.

Γιατί αφού πετύχεις κάτι, εμφανίζεται μια απροσδόκητη ερώτηση:

«Και τώρα;»

Για χρόνια πίστευα ότι το νόημα των πραγμάτων κρυβόταν στις απαντήσεις.

Ύστερα άρχισα να προσέχω μια περίεργη σύμπτωση.

Οι πιο ενδιαφέροντες άνθρωποι που γνώρισα ήταν και οι λιγότερο σίγουροι.

Δεν ήταν αναποφάσιστοι.

Ήταν ανοιχτοί.

Καταλάβαιναν ότι η πραγματικότητα είναι ευρύτερη από τις πεποιθήσεις μας.

Πιο σύνθετη από τα σχήματά μας.

Πιο πλούσια από τα συμπεράσματά μας.

Γι' αυτό συνέχιζαν να κάνουν ερωτήσεις.

Όχι από αδυναμία.

Από νοημοσύνη.

Η αυθεντική νοημοσύνη δεν συνίσταται στο να κατέχεις πολλές απαντήσεις.

Συνίσταται στο να αναγνωρίζεις ποιες ερωτήσεις αξίζουν ακόμη να τεθούν.

Στη διάρκεια της ζωής μου επισκέφθηκα διαφορετικές χώρες.

Διαφορετικούς πολιτισμούς.

Διαφορετικές θρησκείες.

Διαφορετικά συστήματα.

Κάθε τόπος είχε διαφορετικές απαντήσεις.

Κι όμως οι θεμελιώδεις ερωτήσεις ήταν σχεδόν πάντα οι ίδιες.

Πώς να ζεις.

Πώς να αγαπάς.

Πώς να αντιμετωπίζεις τον θάνατο.

Πώς να ζεις με τον χρόνο.

Πώς να βρεις ένα νόημα.

Αυτό μου έκανε βαθιά εντύπωση.

Γιατί έδειχνε κάτι οικουμενικό.

Οι πολιτισμοί αλλάζουν γλώσσα.

Οι ουσιαστικές ερωτήσεις όχι.

Ίσως ακριβώς γι' αυτό επιβιώνει η μυθοπλασία.

Γιατί δεν προσφέρει λύσεις.

Προσφέρει εξερευνήσεις.

Ένα μυθιστόρημα δεν χρησιμεύει για να λύσει τη ζωή.

Χρησιμεύει για να φωτίσει μια ερώτηση.

Και μια καλή ερώτηση μπορεί να συνοδεύει έναν άνθρωπο για χρόνια.

Καλύτερα από πολλές απαντήσεις.

Θυμάμαι μια μέρα που βρέθηκα να αναλογίζομαι όλες τις βεβαιότητες που είχα εγκαταλείψει.

Ήταν πολλές.

Πολλές είχαν κυβερνήσει μεγάλες περιόδους της ύπαρξής μου.

Κάποιες ήταν χρήσιμες.

Άλλες λιγότερο.

Όλες όμως είχαν δώσει τη θέση τους σε κάτι πιο ώριμο.

Στην επίγνωση ότι η πραγματικότητα δεν είναι δικαστήριο.

Είναι μια συζήτηση.

Μια ατέλειωτη συζήτηση ανάμεσα σε ό,τι ξέρουμε και σε ό,τι δεν ξέρουμε.

Ανάμεσα σε ό,τι καταλαβαίνουμε και σε ό,τι μας ξεφεύγει.

Ανάμεσα σε ό,τι υπήρξαμε και σε ό,τι γινόμαστε.

Από εκείνη τη στιγμή σταμάτησα να αντιμετωπίζω τις αμφιβολίες σαν εχθρούς.

Άρχισα να τις θεωρώ συντρόφους ταξιδιού.

Δεν αξίζουν όλες οι αμφιβολίες προσοχή.

Κάποιες είναι θόρυβος.

Κάποιες είναι φόβος.

Κάποιες είναι απλή σύγχυση.

Υπάρχουν όμως κι άλλες.

Πιο βαθιές.

Πιο σιωπηλές.

Πιο ειλικρινείς.

Εκείνες που ξαναγυρίζουν συνεχώς.

Εκείνες που χτυπούν την πόρτα της συνείδησης χρονιά με τη χρονιά.

Εκείνες που ζητούν να ακουστούν.

Έμαθα να τις σέβομαι.

Γιατί συχνά φυλάνε κάτι σημαντικό.

Μια μεταμόρφωση.

Μια αλήθεια.

Μια κατεύθυνση.

Ένα κομμάτι του εαυτού μας ακόμη ανεξερεύνητο.

Κοιτάζοντας πίσω, δεν με εντυπωσιάζουν πια οι άνθρωποι που έχουν απάντηση για όλα.

Με ενδιαφέρουν περισσότερο εκείνοι που ξέρουν να θέτουν μια αυθεντική ερώτηση.

Γιατί μια απάντηση μπορεί να εξαντληθεί.

Μια ερώτηση μπορεί να γεννήσει μια ολόκληρη ζωή.

Ίσως αυτό να είναι ένα από τα πιο πολύτιμα μαθήματα που μου άφησε ο χρόνος.

Μην ψάχνεις μόνο την απάντηση.

Ψάξε την ερώτηση που τη γέννησε.

Γιατί πίσω από κάθε σημαντική πεποίθηση.

Πίσω από κάθε πραγματική αλλαγή.

Πίσω από κάθε σημαντική επιλογή.

Πίσω από κάθε ιστορία που αξίζει να ειπωθεί.

Υπάρχει πάντα μια αόρατη ερώτηση.

Κι εκεί ξεκινά το ταξίδι.

Πολύ πριν από την απάντηση.